

Total number of printed pages-8

63 (FY)SEM-1/MIN1/PHLMIN1014

2024

**PHILOSOPHY**

Paper : PHLMIN1014

**(Indian Philosophy)**

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate  
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer :  $1 \times 10 = 10$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Indian philosophy is primarily concerned with

ভাৰতীয় দৰ্শন প্ৰাথমিকভাৱে \_\_\_\_\_ ৰ সৈতে সম্পৰ্কিত।

(i) scientific (বিজ্ঞান)

(ii) spirituality (আধ্যাত্মিকতা)

(iii) idealism (ভাৱবাদ)

(iv) passivism (নৈৰাজ্যবাদ)

(b) How many different groups are there in Indian School of Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কিমানবোৰ শাখা আছে?

(i) 6 (ছয়)

(ii) 2 (দুই)

(iii) 4 (চাৰি)

(iv) 3 (তিনি)

(c) Which among the following schools is related to Nirvana?

তলত দিয়া সম্প্ৰদায়সমূহৰ ভিতৰত কোনটো সম্প্ৰদায় নিৰ্বানৰ লগত জড়িত?

(i) Carvaka (চাৰ্বাক)

(ii) Jainism (জৈনবাদ)

(iii) Samkhya (সাংখ্য)

(iv) Buddhism (বুদ্ধবাদ)

(d) Who is considered to be the founder of Carvaka philosophy?

চাৰ্বাক দৰ্শনৰ জনক কোন?

(i) Brihaspati (বৃহস্পতি)

(ii) Sankara (শঙ্কৰ)

(iii) Jaimini (জৈমিনি)

(iv) Ramanujan (ৰামানুজান)

2. Answer the following questions (any five):

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো পাঁচটা) :

(a) What is the meaning of Astika?

আস্তিকৰ অৰ্থ কি?

(b) Why does Carvaka reject ether as basic element of the world?

চাৰ্বাক দৰ্শনে আকাশক কিয় জগতৰ মূল উপাদান হিচাপে মানি লোৱা নাই।

(c) What is the meaning of Anekantavada in Jaina philosophy?

জৈন দৰ্শনত অনেকান্তবাদৰ অৰ্থ কি?

(d) What are the three pitakas of Buddhism?

বৌদ্ধ ধৰ্মৰ তিনি পিটক কি কি?

(e) Define Dravya in the light of Jainism.

জৈন দৰ্শনৰ আলমলৈ দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) Write the categories of Ajiva in Jainism.

জৈন দৰ্শনৰ অজীৱ পদাৰ্থবোৰ কি কি?

(g) What are the Four Noble Truths of Buddhism?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰি আৰ্য-সত্য কি কি?

3. Answer the following questions (**any six**):

5×6=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো ছয়টা) :

(a) How is Indian philosophy related to religion?

ভাৰতীয় দৰ্শন ধৰ্মৰ লগত কিভাবে জড়িত?

(b) What is Buddhist concept of Nirvana?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ নিৰ্বাণ সম্পৰ্কে ধাৰণা কি?

(c) Write Vaishesika conception of Samanya. বৈশেষিক দৰ্শনৰ সামান্য সম্পৰ্কীয় ধাৰণা লিখা।

(d) Explain the proper significance of the law of karma in Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনত কৰ্মৰ বিধিটোৰ প্ৰকৃত তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write a short note on Pratitya Samutpada.

প্ৰতীত্যসমুৎপাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Among the following which one is not a Astika system?

তলত দিয়া সম্প্ৰদায়সমূহৰ ভিতৰত কোনটো সম্প্ৰদায় অস্তিক নহয়?

(i) Nyaya (ন্যায়)

(ii) Vaishesika (বৈশেষিক)

(iii) Yoga (যোগ)

(iv) Samkhya (সাংখ্য)

(f) Which is the foundation of Indian philosophy?

কোনটো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ভেঁটি বুলিব পাৰি?

(i) Samhitas (সংহিতা)

(ii) Brahmins (ব্ৰাহ্মণ)

(iii) Aranyaka (আৰণ্যক)

(iv) Upanishads (উপনিষদ)

(g) 'As we sow, so we reap' is related with 'যেনে কৰ্ম তেনে ফল' কাৰ লগত সম্পৰ্কিত?

(i) Law of reality (বাস্তৱবাদ)

(ii) Law of causation (কাৰ্য-কাৰণবাদ)

(iii) Law of liberation (উদাৰনৈতিকতাবাদ)

(iv) Law of karma (কৰ্মবাদ)



(h) 'Dukkha' the four noble truths is related to

‘দুঃখ’ চাৰি আৰ্য-সত্যৰ কোনটোৰ লগত সম্পৰ্কিত?

(i) 2nd (দ্বিতীয়)

(ii) 1st (প্রথম)

(iii) 3rd (তৃতীয়)

(iv) 4th (চতুৰ্থ)

(i) Carvaka philosophy is related to

চাৰ্বাক দৰ্শন কাৰ লগত সম্পৰ্কিত?

(i) Upamana (উপমান)

(ii) Anumana (অনুমান)

(iii) Shabda (শব্দ)

(iv) Pratyaksha (প্রত্যক্ষ)

(j) Syadvada is the theory of

স্যাৎবাদ মতবাদটো \_\_\_\_\_ ৰ তত্ত্ব।

(i) Carvaka (চাৰ্বাক)

(ii) Jain (জৈন)

(iii) Buddhism (বৌদ্ধ)

(iv) Yoga (যোগ)

(f) Write briefly Buddhist conception of soul.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ আত্মা সম্পৰ্কে থকা ধাৰণাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(g) Explain briefly on Carvaka ethics.

চাৰ্বাক নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Write a short note on Jaina ethics.

জৈনৰ নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(i) Write a short note on Jaina metaphysics.

জৈন দৰ্শনৰ পৰাবিদ্যা সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions (**any two**):  
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো দুটা) :

(a) Give an account of the doctrine of momentariness in Buddhism philosophy.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ ক্ষণিকবাদ মতবাদটো লিখা।

(b) Is pleasure the highest end of human life according to Carvaka? Discuss.

চাৰ্বাক দৰ্শনৰ মতে সুখেই জীৱনৰ পৰম লক্ষ্য হয়নে? আলোচনা কৰা।

(c) Explain Jaina metaphysical theory called Anekantavada.

জৈন দৰ্শনৰ অনেকান্তবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain and examine the Jaina theory of 'Syadvada'.

জৈন দৰ্শনৰ 'স্যাৎবাদ' তত্ত্বটোৰ ব্যাখ্যা আৰু পৰ্যালোচনা কৰা।